

THE OTHER
Sudan

ARTSFESTIVAL SEPTEMBER - NOVEMBER 2009

Introduction

The Other Sudan

Sudan, the largest country in Africa, is a country of contrast and diversity. An ancient civilisation, Sudanese society is also in the process of rapid modernisation. It's many ritual traditions constantly interact with contemporary artistic expressions.

Furthermore, though plagued by civil conflicts and natural disasters, the people of Sudan have, in past and present, shown remarkable strength and resilience. This forceful and optimistic spirit, as expressed in the ongoing cultural dialogue by Sudanese intellectuals, writers and artists, is what we try to capture with arts festival The Other Sudan.

Contacts between The Netherlands and Sudan have a long tradition, most recently in the form of exchange-programs of an academic, social and artistic nature. Experts from these programs also initiated The Other Sudan.

Our goals are twofold. First, we want to offer Sudanese artists and performers a rare opportunity to present their art to a Dutch audience, and vice versa. Secondly, we aim to establish a continuous dialogue that, hopefully, in the long term will result in a more structural commitment between the cultural institutions of both Sudan and The Netherlands.

During the festival period we welcome Sudanese artists in Amsterdam, Rotterdam, Enschede and Leiden. They come from all regions: a theatre company from Darfur, dance group Orupaap from Juba/Khartoum, folk musician Abdel Gadir Salim from Kordofan and former child soldier and rapper Emmanuel Jal from Juba, now living in Londen. The Zar Mama's share their rituals with the (Arabic) women of Amsterdam and weddingsingers from Khartoum mingle in Leiden with their colleagues from the Nubian diaspora in The Netherlands.

The Other Sudan also offers a series of workshops for students from both countries, seminars for experts from the cultural community and exhibitions.

Finally, the Sudanese community in The Netherlands has been actively involved in the preparations for the festival. These immigrants from South and North Sudan, Nubia and Darfur brought together objects that represent their most vivid memories from home. They will be exhibited at the Rijksmuseum van Oudheden in Leiden. It is here that we can listen to the stories of migration, both big and small. We welcome you to The Other Sudan.

*Mieke Kolk
Chairman of the Arts in Development Sudan Foundation*

Sudan Anders

Sudan, het grootste land in Afrika, is een gebied met grote contrasten: een oeroude beschaving midden in een zich snel moderniserende samenleving. Rijke rituele tradities handhaven zich naast, en in dialoog met, actuele kunstuitingen.

Bij voortdurend geteisterd door burgeroorlogen en natuurrampen, blijkt de bevolking bovendien te beschikken over een ongekennde veerkracht en elan. Deze kracht is duidelijk zichtbaar in het culturele leven van Sudan en wordt gedragen door intellectuelen, schrijvers en kunstenaars. Met het festival Sudan Anders willen wij die kant van Sudan voorstellen aan het Nederlandse publiek.

De contacten tussen Nederland en Sudan kennen een lange geschiedenis. Ook de laatste jaren kreeg deze traditie vorm met interculturele uitwisselingsprogramma's met een wetenschappelijk, sociaal of kunstzinnig karakter.

Deskundigen uit deze programma's hebben ook het initiatief genomen voor Sudan Anders. Onze doelstelling daarbij is tweeledig. Ten eerste willen we een podium bieden aan Sudanese kunstenaars en intellectuelen. Daarnaast streven we er naar om de samenwerking tussen – met name – de jonge generaties kunstenaars van beide landen te bevorderen.

Een keur van Sudanese kunstenaars treedt op in Amsterdam, Rotterdam, Enschede en Leiden. Ze komen uit heel Sudan: een theatergroep uit Darfur, dansgroep Orupaap uit Juba/Khartoum, folkmuzikant Abdel Gadir Salim uit Kordofan en voormalig kindsoldaat en rapper Emmanuel Jal uit Juba, nu Londen. De Zar Mama's delen hun rituelen met de (Arabische) vrouwengemeenschap in Amsterdam en huwelijksrituelen uit Khartoum mengen zich in Leiden met die van de Nubische diaspora in Nederland.

Daarnaast voorziet Sudan Anders in een serie workshops voor studenten van daar en hier, seminars voor deskundigen uit de culturele gemeenschap en tentoonstellingen.

Ook de Sudanese gemeenschap in Nederland is ten slotte nauw betrokken geweest bij de organisatie van het festival. Deze migranten uit Zuid- en Noord-Sudan, uit Nubië en uit Darfur hebben hun herinneringen aan thuis bijeengebracht in de vorm van dierbare voorwerpen. Deze worden tentoongesteld in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden. Daar zullen ook de grote en kleine verhalen van de migratie worden verteld. Wij verwelkomen u in dit 'andere Sudan'.

Mieke Kolk
Voorzitter Stichting Arts in Development Sudan

Theatre

Theatre in Sudan (roundtable discussion)

Theatre in Conflict Zones / Theater in Conflictgebieden
Roundtable discussion about the versatility of Sudanese theatre and it's many functions in society. /

Een rondetafelgesprek over de veelzijdige functies van theater in Sudan.

Participants: Shams Eldin Younis, Fatlallah Ahmed Abdallah, Kai Tuchmann, Nan van Houte, Sruti Bala, Bruin Otten, Annemarie Prins a.o.

27 september: Rotterdamse Schouwburg
(12.30-16.00 hours).

The People of the Cave

Ashabu Al-Kahf

The People of the Cave (Ashabu Al-Kahf) is based on a story from the Koran that has been adapted to the Arabic theatre stage many times. It tells the tale of five men and a dog who, hiding from the sultan, have slept in a cave for over three hundred years. When they wake up, the world has changed beyond recognition. A voice on the radio tells them of bombs, illnesses and terrorist attacks. In disbelief, the men choose a new leader from their midst and send him on a mission to trade their hats for axes, women and henna. But he doesn't keep his word and never returns. Neither does the next and the one after that. Director Walid Al Alphy adds to the ancient tale a modern, delicately political, twist. His production of *The People of the Cave* premiered at the International Theatre Festival Bugaa Khartoum in March 2008 where an international jury awarded it with a first prize.

De Grotbewoners

Ashabu Al-Kahf

De Grotbewoners (Ashabu Al-Kahf) is gebaseerd op een verhaal uit de Koran over vijf mannen en een hond die, op de vlucht voor de sultan, 309 jaar lang in een grot hebben geslapen. Ze worden wakker in een totaal veranderde wereld: de draagbare radio in de grot zendt boodschappen uit over bombardementen, ziektes en aanslagen. Ze kiezen uit hun midden een nieuwe leider die ze op pad sturen om hun hoeden te ruilen voor bijlen, vrouwen en henna. Maar hij breekt zijn woord en keert niet terug, net als de volgende en de daaropvolgende. De jonge regisseur Walid Al Alphy geeft aan deze oude vertelling een eigen draai, met een subtiele politieke lading. Zijn productie van *De Grotbewoners* ging in maart 2008 in première tijdens het Bugaa Internationaal Theaterfestival in Khartoum en kreeg van een internationale jury de eerste prijs uitgereikt.

25, 26 September: Rotterdamse Schouwburg (19.30 hours).
27 September: Rotterdamse Schouwburg (16.30 hours).

Music

Abdel Gadir Salim & his All Stars

Born in Kurdufan in West Sudan in the early 1950s, Abdel Gadir Salim is the most well known Sudanese folk musician of today, both nationally and internationally. He studied classical European and Arabic music at the College of Music and Drama in Khartoum before he rediscovered the musical heritage of the Arabic nomads from his homeland in the early seventies. His unique musical style – sometimes aptly called ‘Khartoum blues’ – is an eclectic blend of traditional songs mixed with urban elements such as jazz and African rhythms. Using the traditional *oud* – the Sudanese lute – next to Western instruments such as the saxophone and the accordion. Salim is also famous for his ability to fluently combine the pentatonic scales with poetic lyrics.

Abdel Gadir Salim & his All Stars

Abdel Gadir Salim (in de jaren vijftig van de vorige eeuw geboren in Kurdufan in West-Sudan) is de bekendste Sudanese volksmuzikant van dit moment, zowel nationaal als internationaal. Hij studeerde in Khartoum westerse en Arabische muziek toen hij midden jaren zeventig de traditionele volksmuziek van de Arabische woestijnnomaden uit zijn geboortestreek herontdekte. Die vermengt hij in een eclectische muzikale stijl – soms treffend ‘Khartoum blues’ genoemd – met moderne elementen uit de jazz en Afrikaanse ritmes. Behalve de *oud* – de Sudanese luit – gebruikt Salim ook westerse instrumenten, zoals de saxofoon en de accordion. Uniek is ook zijn vermogen om de pentatonische toonladder vloeiend te combineren met poëtische teksten.

30 September: World Music & Dance Centre, Rotterdam
(20.30 hours)

3 October: Het Bimhuis, Amsterdam (20.30 hours)

Memories

Memories from Home

The Sudanese community in The Netherlands comprises of about 8000 immigrants, mostly refugees who have fled from their home country. Migration equals separation. It is often small objects such as photo's, books, clothes and even kitchen utensils, that bring back strong memories from home. This exhibition documents those special artefacts and what they reflect. It may be an object itself but also a photo. Together they represent the collective memory of the Sudanese diaspora in The Netherlands.

Herinneringen aan Thuis

De Nederlands-Sudanese migrantengemeenschap telt ongeveer achtduizend zielen, mensen die veelal zijn gevlucht uit hun land. Migratie betekent: scheiding. Vaak zijn het kleine voorwerpen – foto's, boeken, kookgerei en kleding – die de sterkste herinneringen aan thuis oproepen. In deze tentoonstelling worden deze voorwerpen getoond, fysiek maar ook op foto's met een bijschrift. Samen geven ze een beeld van het collectieve geheugen van de Sudanese diaspora in Nederland.

**Opening 1 October: Rijksmuseum van Oudheden, Leiden
(Tuesday to Sunday 10.00 - 17.00 hours)**

Storytelling

Migration to the North storytelling

Published in 1967 *Season of Migration to the North* by Sudanese writer Tayeb Salih (1936-2009) was an instant bestseller. This year a second Dutch translation hit bookshelves. It's continuous succes raises the question why this novel about a young Sudanese immigrant to the northern parts of the world, continues to fascinate several generations of both Western and Arabic readers. Also, what other interesting books can we find in contemporary Sudanese writing? Sudanese and Dutch critics will try to answer these questions during this seminar. Recent immigrants from Sudan will add to the discussion their own personal stories of migration.

Migratie naar het Noorden een avond van verhalen

In 1967 verscheen de bestseller *Season of Migration to the North* van de Sudanese schrijver Tayeb Salih (1936-2009). Dit voorjaar kwam de tweede Nederlandse vertaling uit: *De tijd van de trek naar het Noorden*. Dit aanhoudende succes roept de vraag op waarom de lotgevallen van een Sudanese migrant naar de noordelijke delen van de wereld nu al verschillende generaties van westerse en Arabische lezers in de ban houdt. En: welke interessante boektitels zijn er nog meer verschenen in Sudan? Sudanese en Nederlandse literaire critici geven tijdens dit seminar antwoord op die vragen. Ook vertellen Sudanese migranten hun persoonlijke verhalen.

9 October: Rijksmuseum van Oudheden, Leiden
(19.00-22.00 hours)

Ritual Performance

A person wearing a white robe is seated on the floor, playing a large, round, brown drum with a red band around its middle. The drum is positioned in front of them. To the left, there is a large, colorful, woven basket filled with various items, including a large yellow bowl, a pile of brown beads, and a pile of yellow and orange beads. Several small, ornate bowls and cups are scattered around the drum. The background shows a patterned rug and a red cloth.

Zar: Theory and Practice / Zar: Theorie en Praktijk
Ritual performance by Zar Mama's & seminar

Seminar participants: Khalid Mustafa Mubarak (University of Khartoum) Karin Willemse (Erasmus Universiteit Rotterdam), Neil van der Linden (musicologist, expert on Arabic music).

16 October: Instituut voor Theaterwetenschap,
Amsterdam (12.00-17.00 hours)

Zar Mama's

Sheikha Layla Abbas Nasr

The *zar* is a very old purification-rite that originates in Ethiopia and, in the course of time, spread to both North Africa and the Middle East. A mixture of role-playing, spiritual identification techniques and purification rituals, it is aimed at curing a patient – usually a woman – who is believed to be possessed by a spirit. The ritual consists of six stages lead by a *sheikha* and her assistants and musicians, of which the fifth stage is crucial. The woman is brought into a state of trance while the sheikha addresses the spirit, quizzing him about the reasons for his presence and the appropriate cure. The zar-ritual is characteristically theatrical. If, for instance, the spirit identifies himself as being English (*Khawaja*), the patient is asked to walk around in a suit with a walking stick, a pipe and a bowler hat in order to cleanse her soul. The rite generally ends with sacrifices and a bathing ritual in the river. Although Islam opposes the zar, it is still widely practised today, gradually taking the shape of a more professional performance.

Zar Mama's

Sheikha Layla Abbas Nasr

De *zar* is een eeuwenoud reinigingsritueel dat is ontstaan in Ethiopië en zowel in Noord-Afrika als in het Midden-Oosten wordt toegepast om 'patiënten' – meestal vrouwen – te bevrijden van een ziekmakende geest. Onder aanvoering van een *sheikha*, haar assistenten en muzikanten, gaat de patiënt door een serie van zes stadia, waarvan de vijfde de belangrijkste is. De patiënt wordt in trance gebracht, waarop de sheikha de geest vraagt waarom de vrouw bezeten is en wat zij moet doen om van hem verlost te worden. Het zar-ritueel heeft een theatera karakter. Geeft de geest bijvoorbeeld aan dat hij Engels (*Khawaja*) is, dan moet de patiënt rondlopen in een pak en met een wandelstok, een pijp en een hoed. Het ritueel eindigt meestal met offers en een onderdompeling in de rivier. Hoewel de Islam de zar afkeurt, wordt het ritueel nog steeds uitgevoerd. Interessant is dat het accent daarbij langzaam verschuift van ritueel naar professionele performancekunst.

Meet-and-greet / Ontmoeting

Special meet-and-greet for Dutch and Arabic women, in co-operation with Zina, Sudania and Vond. Including a performance by the Zar Mama's. / Speciale bijeenkomst voor vrouwen in samenwerking met Zina, Sudania en Vond. Met een uitvoering van de Zar Mama's.

17 October: Podium Mozaïek, Amsterdam-West (14.00-18.00 hours)

Ritual Performance

**Weddingsingers from Khartoum
(introduction & performance)**

Weddingsingers in Khartoum: an introduction by cultural anthropologist Natasja van 't Westende. / **Inleiding van cultureel antropologe Natasja van 't Westende over de rol van huwelijkszangeressen in Sudan.**

16 October: Instituut voor Theaterwetenschap, Amsterdam (19.00-22.00 hours)

Faiza 'Issa weddingsingers from Khartoum

In Sudan it is tradition to honour young brides with a special ceremony only for women. The new bride is required to dance a couple of wedding dances in various, often rather provocative, outfits. A professional wedding singer is usually hired for the occasion. Faiza 'Issa is one of the most popular wedding singers in Khartoum today. She teaches young brides the special marriage dances and accompanies them during their performance with songs and percussion (*daluka*). Faiza and her colleagues are also widely known for their tantalising *aghani al-banat*: 'girl songs' sung from a female perspective about such subjects as sexuality and male-female relationships. Utilising various musical styles and influences, the wedding singers' performances are both traditional, ceremonial and popular in character.

Faiza 'Issa huwelijksrituelen uit Khartoum

In Sudan is het traditie dat een nieuwe bruid in een speciale ceremonie met alleen maar vrouwen een dans opvoert in verschillende, vaak nogal uitdagende, outfits. Om haar deze dansen te leren, wordt meestal de hulp ingeroepen van professionals. Faiza 'Issa is momenteel een van de meest gevraagde huwelijkszangeressen in Khartoum. Zij leert de bruid de dansen en begeleidt deze met zang en percussie (*daluka*). Faiza en haar collega's zijn ook beroemd en berucht vanwege hun prikkelende *aghani al-banat*, 'meisjesliedjes' waarin vanuit een vrouwelijk perspectief wordt gezongen over onderwerpen als seksualiteit en de verhoudingen tussen man en vrouw. De zangeressen maken gebruik van diverse muzikale stijlmiddelen en invloeden: hun muziek is zowel traditioneel en ceremonieel als populair.

Faiza 'Issa & Weddingrituals of the Nubian community
from The Netherlands
18 October: Rijksmuseum van Oudheden, Leiden
(14.00-17.00 hours)

Dance

Orupaap / Codarts (workshop presentation)

Stephen Ochalla and Dutch choreographers will present a dance performance by Orupaap and students from Dansacademie Codarts in Rotterdam. The performance is the result of a special workshop taking place during festival The Other Sudan.

23 October: Codarts Theater, Rotterdam (17.00 hours)

Orupaap Stephen Ochalla

In African culture dance and music are traditionally intertwined. In Sudan these older traditions are recently becoming more and more influenced by popular trends from the West permeating Sudanese culture through television and the internet. Sudanese choreographer Stephen Ochalla – who studied at the Fontys Dance Academy in Tilburg – is critical of this development. Like many other Sudanese artists, Ochalla feels it is important to preserve and represent the ancient dance art of his people. While simultaneously creating his own individual style with his dance company Orupaap, Ochalla's work is unique for both North and South Sudan.

Orupaap Stephen Ochalla

In de Afrikaanse cultuur zijn muziek en dans van oudsher nauw met elkaar verbonden. In Sudan wordt deze traditie daarbij de laatste jaren steeds meer beïnvloed door moderne trends die via de televisie en het internet het land bereiken. De Sudanese choreograaf Stephen Ochalla – die ook aan de Fontys Dansacademie in Tilburg studeerde – zet zich hier met zijn werk tegen af. Zoals vele andere Sudanese kunstenaars, beschouwt hij zich als een representant van de oude danskunst van zijn volk. Hij zoekt tegelijkertijd met zijn dansgroep Orupaap nadrukkelijk naar een eigen (dans)theatervorm en dat maakt zijn werk uniek voor Noord- en Zuid-Sudan.

Stephen Ochalla

30 & 31 October: De Melkweg, Amsterdam (20.30 hours)

Emmanuel Jal (workshop)

Emmanuel Jal provides a workshop for young rappers in co-operation with Marmoucha, centre for Moroccan culture. / **Emmanuel Jal** geeft tijdens het festival in samenwerking met het Marokkaanse cultuurcentrum Marmoucha een workshop voor jonge rappers.

Date, time and location t.b.a. Please visit our website for details: www.ArtsAfrica.org

Emmanuel Jal

Hiphopartiest Emmanuel (born in the early eighties) served as a child-soldier in the army of South-Sudan from the age of seven. When he was thirteen British aidworker Emma McCune came to his rescue, smuggled him over the border and took him up for adoption. Soon Jal discovered rap and hiphop as a way to artistically express his feelings and experiences. Currently living in London, he released three albums with his own eclectic style of hiphop: *Gua* – ‘good’ in Nuer and ‘strength’ in the North-Sudanese Arabic dialect – *Ceasefire* (2005) – recorded with Abdel Gadir Salim – and *Warchild* (2008), also the title for a documentary on childsoldiers and his recent autobiography. Contrary to the majority of American hiphop, Jals’ style is explicitly optimistic and aimed at bridging the ethnic and religious differences that exist in his home country and in the world.

Info: www.emmanueljal.org

Emmanuel Jal

Voormalig kindsoldaat Emmanuel Jal (begin jaren tachtig geboren) diende vanaf zijn zevende in het leger van Zuid-Sudan. Op zijn dertiende werd hij door de Britse hulpverlener Emma McCune over de grens gesmokkeld en geadopteerd. Al snel ontdekte Jal rap en hiphop als de ultieme uitlaatklep om zijn ervaringen mee te verwerken. Hij maakte tot nu toe drie albums met zijn eigen eclectische stijl: *Gua* – ‘goed’ in zijn eigen taal Nuer en ‘kracht’ in het Noord-Sudanese Arabische dialect – *Ceasefire* (2005) – opgenomen met Abdel Gadir Salim – en *Warchild* (2008). Onder die laatste titel bracht Jal ook een autobiografie en een documentaire uit. In tegenstelling tot veel Amerikaanse hiphop, is Jals’ stijl uitgesproken positief. Met zijn muziek wil hij bijdragen aan het overbruggen van religieuze en etnische verschillen in zijn geboorteland en wereldwijd.

Info: www.emmanueljal.org

15 November, Paradiso, Amsterdam
(20.00 hours)

Visual arts / inter

Performance, Ritual & Reality workshop

During the festival, the College of Music and Drama in Khartoum, the Dutch Art Institute (DAI) Enschede and the Institute for Theatre Studies Amsterdam, facilitate a special residency for students and young artists from various cultural backgrounds. During their stay in Enschede and Amsterdam they are asked to investigate the - often rather transparent - dividing lines between theatre, rituals and reality. Drawing on the Zar-rituals and the dance art of Orupaap, the workshop is lead by choreographer Stephen Ochalla and Nigerian artist and performer Otobong Nkanga. The results of the workshop will be presented in a special performance in Amsterdam.

Performance, Ritueel & Realiteit workshop

Het College of Music and Drama in Khartoum, het Dutch Art Institute (DAI) Enschede en het Instituut voor Theaterwetenschap in Amsterdam organiseren een meerdaagse workshop voor studenten en jonge kunstenaars uit verschillende culturen. Tijdens hun verblijf in Enschede worden zij uitgenodigd om de - vaak transparante - grenzen tussen theater, rituelen en de realiteit te verkennen, waarbij wordt aangesloten op de Zar-rituelen en danskunst van Orupaap. De workshop wordt geleid door choreograaf Stephen Ochalla en de Nigeriaanse kunstenares Otobong Nkanga. Het resultaat wordt in Amsterdam gepresenteerd met een speciale voorstelling.

culturality

Migration in a graphic novel

In Imagine IC in the Bijlmermeer in Amsterdam, people tell their own stories about migration and interculturality. Here *The Other Sudan* presents the story of four Sudanese fugitives on the run from the war between North- and South Sudan in the 1980's and their subsequent integration into Texan society in the United States. Canadian artist Nikki Singleton reconstructed their stories of survival in her graphic novel *Echoes of the Lost Boys of Sudan*.

Migratie in een stripverhaal

In Imagine IC in de Amsterdamse Bijlmermeer vertellen mensen hun eigen verhaal over migratie en multiculturalisme. *Sudan Anders* presenteert hier het verhaal van vier Sudanese vluchtelingen op de vlucht voor de oorlog tussen Noord- en Zuid-Sudan in de jaren rond 1980, en hun daaropvolgende integratie in de Texaanse samenleving in de Verenigde Staten. De Canadese kunstenares Nikki Singleton maakte de striproman *Echoes of the Lost Boys of Sudan*, een getekende reconstructie van deze overlevingstocht.

Opening: 5 November by Jelle Bouwhuis, director Stedelijk Museum Bureau Amsterdam. Location: Imagine IC Bijlmermeer Amsterdam (5 November - 31 December)

TM is een 10 maal per jaar verschijnend tijdschrift over toneel, muziektheater, dans, jeugdtheater, mime, opera, kleinkunst en kunstbeleid. TM signaleert de belangrijkste ontwikkelingen in de podiumkunsten en presenteert die in de vorm van beschouwingen, interviews, portretten, analyses en columns.

ABONNEER JE VIA
WWW.THEATERMAKER.NL

TM
TONEEL
MUZIEKTHEATER
DANS
KLEINKUNST
OPERA
JEUGDTHEATER
MIME
KUNSTBELEID

Information

Practical information

Tickets & reservations

Tickets vary in price and can be purchased at the venues where the event takes place. Addresses and contact information below. For dates and times, please see the festival program on the back of this booklet.

Het Bimhuis

Piet Heinkade 3, Amsterdam

Tel: 020 – 788 21 88 / www.bimhuis.nl

Codarts Theater

Kruisplein 26, Rotterdam

Tel: 010 – 217 11 00 / www.codarts.nl

Dutch Art Institute (DAI)

Hallenweg 5, Enschede

Tel: 053 – 482 44 23 /

www.dutchartinstitute.nl

Imagine IC

Bijlmerplein 1006-1008

Tel: 020 – 489 48 66 / www.imagineic.nl

Instituut voor Theaterwetenschap

Nieuwe Doelenstraat 16, Amsterdam

www.theaterwetenschapamsterdam.nl

Het Nutshuis

Riviermarkt 5, Den Haag

Tel: 070 – 345 90 90 / www.nutshuis.nl

Paradiso

Weteringschans 6-8, Amsterdam

Tel: 020 – 626 45 21 / www.paradiso.nl

Rijksmuseum van Oudheden

Rapenburg 28, Leiden

Tel: 071 – 516 31 63 / www.rmo.nl

Rotterdamse Schouwburg

Schouwburgplein 25, Rotterdam

Tel: 010 – 411 81 10 /

www.rotterdamseschouwburg.nl

World Music & Dance Centre (WMDC)

Pieter de Hoochweg 125, Rotterdam

Tel: 010 – 244 45 00 / www.wmdc.nl

De Melkweg

Lijnbaansgracht 234a, Amsterdam

Tel: 020 – 531 81 81 / www.melkweg.nl

Podium Mozaïek

Bos en Lommerweg 191, Amsterdam

Tel: 020 – 580 03 81 /

www.podiummozaiek.nl

Festival organisation

The Other Sudan / Sudan Anders is an initiative of the **Arts in Development Sudan Foundation**. The festival brings Sudanese theatre, dance and music performances, old and new rituals, workshops and debate to the Netherlands. Together, these events reflect an 'other Sudan'. Visit our official website: www.artsafrica.org

Festival organisation: Mohammed Abdulrahman, Chiara van de Berg, Pauline Burmann, Hilke Diemer, Kees de Graaff, Salah El Haj, Lonneke van Heugten, Nan van Houte, Moniem Ibrahim, Hans Klok, Mieke Kolk, Neil van der Linden, Maartje Nevejan, Addis Ababa Othow, Lotte Peters, Jamal Said, Gabrielle Schleijsen, Mikki Stelder, Natasja van 't Westende, Karin Willemse, Shams El Din Younis, Paula van Zijl

Thank you

We like to thank all the co-operating institutions and venues for making The Other Sudan / Sudan Anders possible. We also thank the members of the Sudanese community in the Netherlands, especially Mekka Abdelgader, Peter Makoi, Hawa Rashid and Gamal Ahmed.

Sponsors

Prins Bernhard Cultuurfonds, Rijksmuseum van Oudheden, the Sudanese Embassy in The Hague, the Dutch Embassy in Khartoum, Theaterinstituut Nederland, Amsterdams Fonds voor de Kunst, ASCA, Instituut voor Theaterwetenschap, AFI, Agrico, Day Creative Business Partners, Dubois & Co., Lievers Holland, Heleen van der Sanden.

Festival booklet:

Text: Dr. Mieke Kolk / Arts in Development Sudan Foundation
Editing: Miriam Notenboom
Graphic design: Quadro Vormgevers - Heleen van der Sanden
Print: Incido, Uden

Program

طقوس رقص العروس Wedding singers: فائزة عيسى ومجموعتها: تعتبر المغنية فائزة عيسى من أشهر مغنيات طقوس الاعراس والاكثر طلبا حاليا . فهي تقوم بتعليم العروس اشكال الرقص المختلفة اعتمادا على ايقاعات سودانية تراثية قومية و اغاني تراثية محلية متنوعة تعرف باغانى البنات. وتعتبر فقرة رقص العروس من الفقرات المهمة في ليله العرس او ليالى العرس التقليدية. تستخدم اله **الدولكا** وهى اله ايقاعية شعبية تستخدم منذ القدم فى عادة رقص العروس.

ورشة عمل: محاضرات وورش عمل سوف تصاحب العروض. من بين المعنيين **الاستاذة نانشا فان هت فيست ايندا** استاذة علم النفس ومهتمة بالتراث السودانى لها كثير من البحوث حول "رقص العروس" السودانى سوف يتم اثناء ورش العمل تشخيص لوتين من "رقص العروس" هما رقص الرقبيبة و رقص الحمام

مجموعة استيفن اوكلالا اورباب الخرطوم / جوبا جنوب السودان Dance Group Stephan Ochalla: استيفن اوكلالا مصمم ومتخصص فى مجال الرقص . صاحب رسالة واضحة تتلخص فى تحويل العادات والتقاليد السودانية المتواجدة بوضوح فى الموسيقى والرقص الى شكل ينماشى مع متطلبات العصر الحديث ومعايير قبول المتلقى الجديدة مع المحافظة على القلب الاساسى. وشعاره ايضا فى عملية التحويل المحافظة على الجوهر وعلى نفس النمط والقلب الاصلى. اثناء فترة دراسته فى **اكاديمية فونتنس** فى مدينة **تلبرخ** فى **هولندا** تعرف على عدة انماط من الرقص فى اشكالها وتووعاتها الحديثة. وورش عمل الرقص والطقوس بين الحدود معهد **داى بمدينة اينسخيدى** معهد **داى بمدينة اينسخيدى** يقدم بالتعاون مع كلية دراسات المسرح جامعة امستردام و كلية الموسيقى والدراما و كلية الفنون الجميلة والتطبيقية جامعة السودان مجموعة فعاليات على شكل ورش عمل متنوعة تحت شعار **تجاوز حدود الاهتمام العلمى المحلى للرقص والعادات والمعتقدات والانتقال الى العالمية** وسوف يكون الدراسين من السودان وهولندا يمثلون الكليات والمعاهد المذكورة اعلا.

ورشة عمل: استيفن اوكلالا ومجموعة بالتزامن مع اكااديمية كودارت للرقص : تقديم مساحة تلاقى لمختلف الثقافات وعرض انماط للرقص مختلفة فى شكل حوارى راقص. يشارك فيه استيفن مع مجموعته و **اكاديمية كودارت** للرقص بطلاب الفصل الثانى والثالث فى حوار ثقافى افريقى اوربى راقص على امتداد اسبوعين يستفيد كل طرف من تجارب الطرف الاخر

راب كونسيرت ايمانويل جال Rapconcert Emmanuel Jal:

مغنى الراب العالمى المشهور والمعروف من جنوب السودان المقيم فى المملكة المتحدة التحق بصفوف الجيش الشعبى لتحرير السودان مع مجموعة اخرى من الاطفال عندما كان عمرة 13 عام. هرب مع مجموعة من الاطفال من صفوف الجيش الى كينيا. وهناك بدا رحلة مع الغناء لجمع التبرعات لدعم الاطفال المشردين واللاجئين. اول تجربه له كانت تجربة " **كل ما نحتاج هو المسيح** " والتي قبولت بقبول كبير وامتدت شهرتها الى المملكة المتحدة. له طريقة فريدة فى توصيل موسيقاه الى المتلقين وكان ومازال طموحه ان يستخدم الموسيقى كأداة لتجاوز الصراعات والخلافات بمختلف اشكالها وانماطها دينية او سياسية او غيرها. له عدت تجارب والبومات. شارك فى عدة مهرجانات فى المملكة المتحدة ولعل اشهرها حفل عيد ميلاد المناضل العالمى **نيلسون مانديلا** فى حديقة الهاید بارك بلندن ومشاركته بجانب مجموعة اخرى من نجوم الغناء العالمى. يعتبر ايمانويل من أشهر مغنئى موسيقى الراب العالميين.

مجلة الآثار والأنثروبولوجيا السودانية

بعض مصادر الانترنت.

جمع واعاد وترجمة م جمال سعید

مهرجان " السودان الاخر "

فنى ثقافى

هولندا سبتمبر – ديسمبر 2009

مسرحية اهل الكهف اعاد واخراج وليد الالفى من مناطق دارفور People of the Cave:

تعتمد المسرحية فى تفاصيلها العريضة على قصة من قصص القران الكريم " قصة اهل الكهف". تقديم هذه القصة على خشبة المسرح ليست بالشى الجديد فقد تم تقديمها على كثر من المسارح العربية بسيناريوهات متنوعة. حاول المخرج **وليد الالفى** ان يعطيها بعد اخر وجديد من خلال تجسيد وتشكيل واعد صياغة واخراج بشكل فريد وجديد وكانت تلك عوامل نجاح وقبول للمسرحية وقد وجدت كثير من القبول والاستحسان. تم تقديم العمل لأول مره فى مهرجان **البقعة المسرحى** فى مدينة ام درمان فى نسخة عام 2008 وقد حاز العمل على المرتبة الاولى من ضمن مجموعة من الاعمال التى تم تقديمها على مدار اسبوع وتم تقييمها من قبل لجنة تحكيم بها حكام من دول عربية واجنبية.

ورشة عمل: المخرج وليد الالفى: سوف يقوم التناء البرنامج الاختيارى ل **استخاوخ بورخ** ورتدام بالتحدث مع رقاء المهنة من دول اخرى وايضا بعض المخرجين الهولنديين. كذلك يلتقى ويتحاور حول هموم الاخراج وتجربة الاخراجية مع مجموعة من طلاب المسرح والاخراج من **جامعة اوترخت و جامعة امستردام.**

كونسيرت الفنان عبدالقادر سالم Concert Salim and Khartoum Blues:

خرج من مناطق غرب السودان الصحراوية والبدوية والغنية بترائها وتباين ثقافتها وعاداتها وتقاليدها. ولد فى الفنان **عبدالقادر سالم** احدى احياء اقليم كردفان فى غرب السودان. خلط الفنان عبدالقادر سالم بين الموسيقى الشعبية القومية التراثية والموسيقى فى شكلها الحديث بانماطها واشكالها المختلفة. شارك الفنان **عبدالقادر سالم** فى عدة مهرجانات وفعاليات ثقافية موسيقية عالمية ممثلا للسودان. منها مهرجان روت امستردام والزيارات الدورية لمهرجان **العالم العربى** بباريس. قام بجولة اوروبية هو ومجموعته **" كل النجوم "** وطاف خلالها اغلب الدول الاوروبية فى مظاهرة ثقافية افريقية عربية تعريفا بالتراث السودانى ونشر لنمط موسيقا.

ذكريات من الوطن Memories from Home الطيب سعيد / محمد عبدالرحمن / مارتجا نيفاجان واخرون

يعيش فى هولندا 8000 سودانى يشكلون الجالية السودانية فى هولندا. لهم تقاصيل ومقنناتهم الخاصة منها ما يعود بهم الى ذكريات ولبالي الوطن. مجموعة مختارة من المهاجرين تم اختيارهم فى محاولة للخص فى تلك الذكريات وجمع تلك الاشياء ووضعها فى قالب وثائقى وتقديمها فى مدينة لايدن تحت مسمى **" ذكريات من الوطن "**.

طقوس الزار Zar **ماما ليلى عباس نصر ومجموعتها بمصاحبة العرض الموسيقى ضياء الدين ميرغنى:**

تدلل الكثير من المعطيات التاريخية والأنتروبولوجية على سعي الإنسان منذ القدم لتطوير تقنيات وممارسات ذات طابع علاجي وترويجي بهدف الوصول الى حلول للضغوط النفسية التى تواجهه. يمكن عد ممارستين من هذا النوع لهما وجود تاريخي ومعاصر فى السودان هما الزار والكجور. وهما ممارستان تتناغمان مع الموروث الثقافي والاجتماعي وتجدان تقبلا بدرجات متفاوتة فى المجتمعات السودانية. ومن الأمور المتفق حولها أن جذور الاعتقاد تكمن فى بنية الشخصية * ينشئ الزار فى عدة دول ومناطق شمال افريقيا وايضا فى مناطق اثيوبيا. تقام الطقوس بقيادة ماما "قائدة المجموعة" بمساعدة مجموعة من النساء والموسيقى بنمط وشكل محدد. طقوس الزار تشهد ايضا تحول كبير فى الالونه الاخيرة من الشكل الطقوسى العلاجي الى الشكل الادائى التمثيلى الوثائقى.

PROGRAM THE OTHER SUDAN / SUDAN ANDERS

Theatre	People of the Cave / Walid Al Alphy	Fri. 25 Sept.	19.30	Rotterdamse Schouwburg
Theatre	People of the Cave / Walid Al Alphy	Sat. 26 Sept.	19.30	Rotterdamse Schouwburg
Theatre	People of the Cave / Walid Al Alphy	Sun. 27 Sept.	16.30	Rotterdamse Schouwburg
Roundtable	Theatre in Sudan , Theatre in Conflict Zones	Sun. 27 Sept.	12.30-16.00	Rotterdamse Schouwburg
Concert	Abdel Gadir Salim	Sun. 27 Sept.	14.00-16.30	Het Nutshuis, Den Haag
Concert	Abdel Gadir Salim & his All Stars	Wed. 30 Sept.	20.30	World Music & Dance Centre, Rotterdam
Concert	Abdel Gadir Salim & his All Stars	Sat. 3 Oct.	20.30	Het Bimhuis, Amsterdam
Exhibition	Memories from Home	Thu. 1 Oct.	Opening	Rijksmuseum van Oudheden, Leiden
Storytelling	Migration to the North	Fri. 9 Oct.	19.00-22.00	Rijksmuseum van Oudheden, Leiden
Seminar	Zar: Theory and Practice	Fri. 16 Oct.	12.00-15.00	Instituut voor Theaterwetenschap, Amsterdam
Ritual Performance	Zar Mama's / Sheikha Layla Abbas Nasr	Fri. 16 Oct.	15.00-17.00	Instituut voor Theaterwetenschap, Amsterdam
Ritual Performance	Weddingsingers Khartoum : Faiza 'Issa	Fri. 16 Oct.	19.00-22.00	Instituut voor Theaterwetenschap, Amsterdam
Ritual Performance	Zar Mama's & Meet-and-greet of Arabic and African women Amsterdam	Sat. 17 Oct.	14.00-18.00	Podium Mozaïek, Amsterdam-West
Ritual Performance	Weddingsingers Khartoum / Faiza 'Issa Weddingrituals from Nubia	Sun. 18 Oct.	14.00-17.00	Rijksmuseum van Oudheden, Leiden
Workshop presentation	Orupaap / Codarts	Fri. 23 Oct.	17.00	Codarts Theater, Rotterdam
Dance	Orupaap / Stephen Ochalla	Fri. 30 Oct.	20.30	De Melkweg, Amsterdam
Dance	Orupaap / Stephen Ochalla	Sat. 31 Oct.	20.30	De Melkweg, Amsterdam
Exhibition	Migration in a graphic novel : Nikki Singleton	Thu. 5 Nov.	Opening	Imagine IC, Amsterdam
Workshop presentation	Performance, Ritual & Reality	Sat. 7 Nov.	20.30	Enschede / Amsterdam
Concert & workshop	Emmanuel Jal	Sun. 15 Nov.	20.00	Paradiso, Amsterdam

More information: www.ArtsAfrica.org

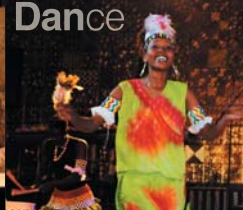
Music

Theatre

Dance

Ritual Performance

Memories

